

Κυπριακό Διήγημα

Ο γέρος και οι τριανταφυλιές

Καθόταν μακριά από τους άλλους, σε μία γωνιά της αυλής του σχολείου πάνω σε μία πέτρα. Γι' αυτό και τον πρόσεξε. Δουλειά της ήταν να επισημαίνει τις «δύσκολες περιπτώσεις» να διαισθάνεται ποιοί δεν τό άντεχαν τό κακό, ποιοί οδηγούνταν σταθερά σε νευρικό κλονισμό. Θέμα της διατριβής της «Προσφυγιά και οί επιπτώσεις της στην κοινωνική συμπεριφορά του άτομου». Τόν πλησίασε:

— Από πού είσαι, παππού;

Καμμία άπάντηση. Τό βλέμμα του, άπλωμές, χανόταν κάπου στό βάθος, πρós τήν λεωφόρο, απ' όπου άκούγονταν άσθενικά οί θόρυβοι τών αυτοκινήτων.

— Μήπως χρειάζεσαι τίποτα;

Γύρισε και τήν κοίταξε σάν να είχε μόλις άντιληφθεί τήν παρουσία της. Άμέσως μετάνοικωσε μέ τήν άνόητη έρώτηση της. Θέλησε να τήν διορθώσει.

— Είμαι τού Γραφείου Εήμερίας...

Ντραπήκε μέ τό ψέμα της, πού δεν ήταν όλότελα ψέμα. Είχε πρόσφερθει σάν εθελόντρια να έργαστει τους πρώτους δύσκολους μήνες προετοιμάζοντας έτσι και τήν διατριβή της. Τό καθαρό και βαθύ βλέμμα τού γέρου τή δίκαιζε.

— Όχι κόρη μου, τίποτα.

Τήν άλλη μέρα δάλθηκε να μάθει τό Ιστορικό του. Κανείς άλλος δεν είχε άσχοληθεί ιδιαίτερα μαζί του, γιατί δεν είχε ιδιαίτερα προβλήματα. Ούτε υγείας ούτε άλλα. Ήπαιρνε τό πρωινό, τό μεσημεριανό και τό βραδινό του, κι όλες τις άλλες ώρες καθόταν στην αυλή άμίλητος. Ήταν από τους λίγους πού δεν είχαν διαμαρτυρηθεί για τά σκληρά κι' άβολά ράντζα ούτε για τό τυποποιημένο φαγητό. Τους άλλους ύπαλλήλους τού Γραφείου δεν τους άπασχολούσαν τά ψυχολογικά προβλήματα, — ήταν πολυτέλεια σε τέτοιες στιγμές. Κάποιος συνάδελφος είπε πώς απ' ό,τι είχε άκούσει, ό γέρος ήταν από τήν Κερύνεια κι είχε χάσει γυναίκα, δύο παιδιά και μία άδελφή στόν πόλεμο. Μία κόρη του ήταν έγκλωβισμένη στη Γαλιούσα. Όλομόναχος δηλαδή ό γέρος. Κλασσική περίπτωση άπόλυτης δυστυχίας. Μέ τό ζήλο τού άρχαρίου τόν πλησίασε μ' ένα χαμόγελο κι ένα πακέτο τσιγάρα.

— Καπνίζεις παππού;

Βγήκε από τή ρέμβη του άργά, ήρεμα και τήν κοίταξε. Χωρίς να τό θέλει, θυμήθηκε τήν πατρική καρδιά στό χωριό. Τις χιλιάδες πουλιά πού φώλιαζαν στόν κόρφο της και τήν ζυπνοούσαν κάθε πρωί. Θυμάται και τή μέρα πού τήν είδε κουρεμένη ως τόν κορμό, τό κλάμα πού έκανε τότε, τό παράπονο. Τί τήν ένοιαζε εκείνην αν ή άρρώστεια τάρριχνε τά καρύδια. Δεν ήθελε να ξαναπάει στό χωριό από τότε...

— Όχι κόρη μου, δεν καπνίζω.

— Έχω αυτοκίνητο έξω. Θέλεις να πάμε μία δόλια;

Τόχε ξεστομίσει χωρίς να τό καταλάβει. Κι ένοικωθε πώς τήν ξαλάφρωσε.

— Πού να πάμε, κόρη μου. Δεν ξέρω κανένα εδώ

— Να δεις τήν πόλη.

Ή ματιά της τόν παρακαλούσε. Τόσο νέα κι άμέτοχη. Σηκώθηκε. Ή βράκα του ήταν σκονισμένη, τό πουκάμισο του βρώμικο στό γρακό. Ένα κύμα τρυφερότητας τήν έσπρωξε να κάνει τρελλά σχέδια. Θα τού αγοράσει πουκάμισο, έσώρουχα, θα ρωτήσει αν κανείς φτιάχνει άκόμη βράκες.

Δυσκολεύτηκε να μπει στό «μίνι». Στα νιάτα του θα πρέ-

Της

ΕΛΛΗΣ ΠΑΙΟΝΙΔΟΥ

πει ναταν θεόρατος. Έβαλε μπρός τό αυτοκίνητο, οϊώθοντας τήν ίδια ταραχή πούνοικωθε, μαθήτρια άκόμη, σάν πηγαινε στό πρώτο ραντεβού. Τήν ίδια άμηχανία, πώς ν' άνοιξει κουβέντα, να φανεί άδιάφορη, να μη θίξει τήν ουσία.

— Έδώ είναι ό Δημόσιος Κήπος. Έχει μέσα και ζωα.

Έλέφαντα, λιοντάρι και μία άρκούδα. Ό έλέφαντας άγρίεφε κάποτε κι έλυσε τόν φύλακα του. Τήν ώρα πού πήγε να τόν ταΐσει... ήταν φοβερό...

Θάθελε να καταπιεί τή γλώσσα της. Τό κάθε τί, άκόμη κι ή πιό άθωα κουβέντα, μπορεί ν' άγγίζει τήν πληγή. Ό γέρος κοίταζε άμίλητος.

— Τώρα μπαίνουμε μέσα στην πόλη. Τό σπίτι μου βρίσκεται ακριβώς πίσω από τήν εκκλησία. Να, εκεί πού φαίνεται τό πεύκο. Είναι τό μοναδικό πεύκο στό κέντρο της πόλης. Τό είχε φυτέψει ό παππούς της μητέρας μου. Είχε κατέβει από τό χωριό και...

Νευρίασε μέ τήν άπειρία της. Ό γέρος έπρεπε να μιλά κι όχι αυτή. Αυτός να πει για τό σπίτι του, για τά παράπονα του. Στα φώτα της τροχαίας τόν παρατήρησε κλεφτά. Ναί στα νιάτα του θα πρέπει ναταν όμορφάντρας. Και τ' άγόρια του πού έχασε... Σίγουρα θα τούμοιαζαν.

— Έχεις άγγόνια, παππού;

Ή έρώτηση είχε φτάσει ως τά χείλη της, μα εύτυχώς τήν τελευταία στιγμή τήν πήρε πίσω. Ό γέρος κοιτούσε μέ ενδιαφέρον τις διτρίνες.

— Μήπως θέλεις να κατεβούμε, να περπατήσουμε λίγο;

Κατέβηκαν στην όδό Έλευθερίας, πού παλιά ήταν ό διαχωριστικός δρόμος ανάμεσα στους Τούρκους και τους Έλληνες. Πιο παλιά άκόμη δεν ύπήρχε καθόλου διαχωριστικός δρόμος, Τούρκοι κι Έλληνες κατοικούσαν ό ένας δίπλα στον άλλο, ανάλογα με τήν κοινωνική τους τάξη. Έδώ ήταν ή εργατική συνοικία. Τώρα είναι γεμάτη με μαγαζιά ειδών οικοδομής. Ό γέρος κοντοστάθηκε σε μία βιτρίνα. Άξίνες, φτιάτριά, τσαπιά. Νάτα, φοβήθηκε εκείνη, τώρα θυμάται τά περβόλια του, και ποιος ξέρει τί.

— Μία στιγμή κόρη μου.

Μπήκε στό μαγαζί, κι εκείνη πίσω του. Διάλεξε ένα μικρό σκαλιστήρι, ύστερα έβγαλε από τόν κόρφο του ένα πουργι και πλήρωσε, πριν προλάβει εκείνη να κάνει κάτι. Πήρε τό σκαλιστήρι στη μασάλη.

— Πάμε τώρα, είπε.

Ή κοπέλλα ανατρίχιασε όλόκληρη. Αυτούς τους φαινομενικά ήρεμους να φοβάσαι καμμία φορά, σκέφτηκε. Αυτούς ή συμφορά τους κτυπάει κατ' εύθειαν στό λογικό. Όπως μπηκαν στό αυτοκίνητο, δεν μπόρεσε ν' άποφύγει ένα τσελλά φάβο πού άρχισε να της τρυπάει τό μυαλό... Τάβαζε με τόν έαυτό της πού έφυγε χωρίς να ειδοποιησει κανένα. Βέβαια ό δρόμος είναι γεμάτος κόσμο αλλά... αν δεν προλάβει να στα-